

חברים יקרים:

הרינו מתכבדים לשלוח אליכם עדכונים, רשמים ומאמרים בתחום המס. קריאה נעימה וחג אביב שמח.

חכם מה הוא אומר?

מה בין עסקת מובילאיי ובין השאלה האם לא הגיעה העת לזקוף שווי כלכלי לעובדים בגין רכב

צמוד בהתאם לתוכנה המותקנת ברכבם?

הבן החכם, אשר משקף את רצון האדם להעמיק חקר היה אומר כי עיקרון מס אמת מחייב את קבלת הערעור בעניין **מיקוד תקשורת** לעניין השאלה אם נתונים הנצברים אצל מעביד לעניין נסיעות העובד באמצעות תוכנת Save Tax (להלן: "התוכנה"), או תוכנות אחרות, יכולים לשמש בסיס לקביעת שווי הטבה אלטרנטיבי בגין העמדת רכב לטובת עובד ובכך לסתור את תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב), התשמ"ז-1987 (להלן: "התקנות" או "תקנות השווי") בחישוב שווי השימוש בגין מרכיב הנסועה הפרטית. גילוי נאות: משרדנו מייצג נישומים בבתי משפט בשאלה הנ"ל.

לצערנו, בית המשפט בעניין **מיקוד תקשורת** (ע"מ 34518-01-15) דחה לאחרונה ערעור שהוגש בסוגיה זו וקבע, כי התוכנה אינה מאפשרת לסתור את החישוב הקיים בתקנות גם כאשר ברוח, כי עיקר השימוש ברכב נעשה לצרכי עבודה ולנוחות המעביד כמו בענינים של טכנאים, עובדי מכירות וכו'. בית המשפט תמך עמדתו בכך שלשון סעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה") בדבר "שווי של השימוש ברכב" וכן לשון התקנות אינה מרמזת על כך שחישוב השווי בתקנות ניתן לסתירה. יתרה מזאת לדידו, התכלית

רשומון מס חגיגי ברוח חג הפסח - סוגיות מס אקטואליות:

"כנגד ארבעה בנים דיברה תורה" אחד חכם ואחד רשע, ואחד תם, ואחד שאינו יודע לשאול".
כידוע בליל הסדר מצווים אנו לקרוא על ארבעת האחים, אשר לפי המסורת מייצגים סוגים שונים של אנשים בעם ישראל. בהתאם למסורת שהתחלנו בה לפני שנתיים במסגרת רשומון מס מס' 72, ברשימה זו נסקור ברוח הבנים ארבע סוגיות מס אקטואליות: "החכם" ידון בהחלטת בית המשפט המחוזי בעניין **מיקוד תקשורת** ויתהה, אם לא הגיעה העת לזקוף שווי כלכלי לעובדים בגין רכב צמוד בהתאם לתוכנה המותקנת ברכבם? "הרשע" יסקור את החלטתו המפתיעה של בית המשפט העליון בעניין היטל מעסיקים וזכאות לנקודות זכות לבעלי אשרת שהייה בישראל מסוג מסוג 2(א)5; "התם" יסקור את תיקון 73 לחוק עידוד השקעות הון ויתהה, מדוע התיקון לא נכנס עדיין לתוקף, למרות ששר האוצר היה צריך לעשות שימוש בסמכותו עד ליום 31 במרץ 2017. "ושאינו יודע לשאול" – ימתין אם השאלה הקשה לסוף הרשימה וידון בנוהג הבעייתי והנפסד הקיים ברשות המסים לפרסם שמות של חשודים בעבירות מס עוד בשלב החקירה וטרם הגשת כתבי אישום? ... קריאה נעימה וחג שמח.

עמוד 2

מצמצמות את עלות החזקת הרכב. מכל אלו מסיק בית המשפט המחוזי, כי "התכנה אינה מסייעת בקביעת שוויה הכלכלי האמיתי של ההטבה לכל עובד הזוכה לקבל רכב צמוד ממעבידו והנתונים שנאספים על ידי החברה אינם מקדמים אותנו בקביעת שווי השימוש".

ברשימה קצרה זו איננו מתכוונים להתעמת עם כל הנמקות בית המשפט. ניתן לשער, כי מקומם של אלו יהיה בערעור שיוגש לבית המשפט העליון. נאמר רק, כי הכרעתו של בית המשפט התעלמה ככל הנראה מכך, כי הערעור נסוב סביב רכבים אשר במהותם משמשים כמכשיר עבודה בידי העובדים ועל כן מכוח סעיף 2(2) לפקודה אינם אמורים כלל להתמסות בידי העובד. הכרעת בית המשפט אינה עולה בקנה אחד גם עם פסיקת בתי המשפט בעניין עיריית מעלה אדומים (עמ"ה 131/08) ועיריית נהריה (ע"מ 06-872) שניתנו בהקשר דומה, ומתעלמת מכך שזכותו הקניינית של כל אדם להגיש דוחות מס ולתבוע החזר בגין מס ששולם ביתר. סמוכים ובטוחים אנו, כי המערכת ובתי המשפט ידעו ל"טפל" בנישומים, אשר ידרשו החזר מס שלא כדין. יש לקוות, כי החלטת בית המשפט בערעור נוסף שמתנהל בבית המשפט המחוזי תהא שונה ו/או שהכרעת בית המשפט העליון בסוגיה תקבל את הערעור שיוגש על החלטת בית המשפט בעניין מיקוד תקשורת. לכל ברור, כי החלטת התוכנה ומיסוי פרטני של העובד לצרכי מס הם רק עניין של זמן וניתן להרהר, אם בשבוע בו נמכרת חברה ישראלית בסך של 15 מיליארד דולר בשל בשורת הרכב

העולה מנוסח הפקודה ומנוסח התקנות, היא לקבוע מדד יעיל, ודאי וקל לחישוב והפיכת הוראות התקנות לחזקות הניתנות לסתירה חותרת תחת תכלית זו. שיקול נוסף שיש להביא בחשבון לעמדתו של בית המשפט, הוא השיקול המעשי. מתן אפשרות לכל עובד שנהנה מרכב צמוד להוכיח את שוויה של ההטבה תחייב לכאורה בדיקה פרטית של כל עובד ועובד, כלומר של מספר נישומים עצום. הוכחת השווי תחייב נישומים שרוצים לשכנע כי שווי השימוש שונה מהתקנות, להגיש דוחות על הכנסות, דבר שעלול לגרור עומס על גורמי האכיפה, על עריכת ביקורת ופיקוח. לפיכך מסיק בית המשפט, כי "הפקודה בסעיף 2(2) ותקנות השווי, אינן קובעות חזקת שווי, לא כל שכן, אינן קובעות חזקה הניתנת לסתירה. התקנות קובעות כלל נוקשה בדבר אופן חישוב שוויה של ההטבה, שתיוסף להכנסתו של העובד, בעקבות העמדת רכב של המעביד לשימוש הפרטי". לבסוף, גם ברמה הפרטנית, קובע בית המשפט, כי המערכת כולה מבוססת על דיווחי העובדים והנהלת המערכת וברמה המהותית אין כל הבדל בין המערכת לבין רישום ידני של הנסיעות. השיפור ביכולת הבקרה והפיקוח אינו משנה את העובדה כי בסופו של יום הסיווג מבוסס כולו על דיווחים עצמיים של העובדים וביקורת פנים ארגונית, ללא יכולת פיקוח ובקרה ממשיים של רשויות המס. כמו כן, מדגיש בית המשפט, כי הוצאות המעביד אינן משקפות בהכרח את ההוצאות שהיה העובד נאלץ להוציא אילו רכב פרטי, שכן למעביד יש יתרונות לגודל, אשר

בענף החקלאות, ענף המסעדות האתניות, ענף התעשייה או ענף הבניין, אז ישולם היטל בשיעור נמוך יותר). היטל המעסיקים מחושב מתוך סך כל הכנסת העבודה של העובד הזר, ולא ניתן לנכותו מהכנסת העובד.

בסעיף 44 לחוק מוגדר המונח "עובד זר" כך:

"עובד זר" - כהגדרתו בחוק עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים

הוגנים), התשנ"א-1991, למעט ...:

בהתאמה, המונח "עובד זר" מוגדר בסעיף 1 לחוק עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"א-1991 (להלן: **"חוק עובדים זרים"**), בזו הלשון:

"עובד זר - עובד שאינו אזרח ישראל או תושב בה."

הנה כי כן, על מנת שמעסיק ישראלי לא יחוב בחובת תשלום היטל מעסיקים בגין העסקת עובדים זרים, נדרש אחד משניים - או שהעובד הזר יקבל אזרחות ישראלית או שייחשב כתושב ישראל.

סוגיה נוספת שנדונה בהקשר לכך, הייתה, אם זכאים עובדים אלו לנקודות הזיכוי, בחישוב חבות המס שלהם, כ"תושב חוץ זכאי", לפי כללי מס הכנסה (נקודות זיכוי לתושב חוץ זכאי), התשס"ז-2007 או כתושבי ישראל (להלן: **"הכללים"**).

פסיקת בתי המשפט המחוזיים שדנה בסוגיות אלו והסתייעה בפסיקה דומה שדנה בעובדים זרים, אשר הובאו ברישיון לישראל (ראו למשל עניין **טלרום** (עמ"ה 1061/07) ועניין **רצון** (ע"מ-37101-11), דחתה את הערעורים, שהוגשו בסוגיות אלו

האוטונומי (חברת **מובילאיי**), דהיינו רכב הרכוב בידי תוכנה, לא הגיע העת, כי תוכנה תאפשר את המיסוי המדויק של העובד בגין מרכיב הנסועה הפרטית.

רשע מה הוא אומר?

מה למבקשי מקלט ולזכאות לנקודות זיכוי ומדוע לא תחול על מעבידיהם החבות בהיטל מעסיקים?

הבן הרשע, שמתריס ולועג לפי המדרש, היה יוצא חוצץ ככל הנראה כנגד זכותם של מבקשי מקלט מאריתריאה וסודן לקבל נקודות זיכוי וכנגד הדרישה של מעסיקיהם שלא לשלם היטל מעסיקים. ברשומון מס מס' 55 שכותרתו "חובת המעסיק לשלם היטל מעסיקים בגין העסקת פליטים/מבקשי מקלט - חובה בדין או חובה שלא כדין?" דנו בסוגיה זו והבענו דעתנו, כי עקרונות פרשנות וכללי הצדק מאפשרים את המסקנה, כי לא קמה למעסיקים חובה בהיטל מעסיקים ביחס למבקשי מקלט, אשר נמצאים בישראל ברישיון לפי סעיף 2(א)(5) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952. סעיף זה מהווה רישיון זמני לישיבת ביקור למי שנמצא בישראל בלי רישיון ישיבה וניתן עליו צו הרחקה - עד ליציאתו מישראל או הרחקתו ממנה.

ונזכיר, ביום 1 ביוני 2003 נחקק בכנסת חוק ההבראה הכלכלית. פרק י' של החוק עוסק ב"היטל על העסקת עובדים זרים". סעיף 45 לחוק מטיל היטל על מעסיקים בגין העסקתם של עובדים זרים, וקובע, כי אדם המעסיק עובד זר, חייב בתשלום היטל בשיעור של 20% (למעט עובד זר המועסק

מודיעה את שמודיעה היא לבית המשפט הגבוה לצדק ומאידך שוללת היא את זכאות העובדים לנקודת הזיכוי האמורה. משעה שהמדינה מעניקה אישור גורף זה הרי שלצורך פרוש כללי הזיכוי שהם מעשה ידיה שלה בחקיקת משנה, יש לראות את העובדים האמורים כבאים בגדר מי שמועסק כדין עד יוסדר אחרת ענינם."

והנה לאחרונה בדיון שנערך בבית המשפט העליון בערעור שהוגש על פסקי הדין הנ"ל, עמד כב' השופט אליקים רובינשטיין על מצבם של מבקשי המקלט ומעסיקיהם וכדבריו: "ככל שהירהרנו בדבר במהלך הדיון ולאחריו, סברנו כי אותה "עמימות מצבית" של המסתננים שהוחלט שלא להרחיקם לעת הזאת בשל המצב במקומותיהם, אולי מצדיקה מעין "מדרגת ביניים", שהרי פליטים אינם, אך גם לא עובדים זרים חוקיים, לא "תושבים" במובן הרגיל על פי פרשנות פשוטה - אך הם בני אנוש שישראל הכירה בנסיבותיהם הקשות בהחליטה שלא להרחיקם, ובתקופה זו עליהם להתפרנס כדי לא להידרדר לפשע."

בנסיבות אלו והגם שהמדינה התנגדה לכך, דורש בית המשפט העליון מן המדינה לבחון דרך אמצע, אשר לא תטיל את כל חומר הדין והמס על מבקשי המקלט ומעסיקיהם. כולנו תקווה, כי הוראת בית המשפט העליון לא תיפול על אוזניים ערלות וכי רשות המסים תפעל לאימוץ גישת בית המשפט המחוזי בעניין כלי ניקה וטלרן לעניין נקודות הזיכוי ובשינוי מדיניות וביטול שומות לעניין היטל המעסיקים. אחרי הכול, רשות המסים אינה פועלת

ולא ראתה במבקשי המקלט אזרחים או תושבים. לדידה, אם המחוקק ביקש להטיל היטל מעסיקים על עובדים זרים ברישיון, אין כל הצדקה שלא להחיל היטל דומה על עובדים לא חוקיים, דוגמת מבקשי המקלט (ראו למשל עניין ג. ארזים (ע"מ-58167) 12-12, עניין סעד ע"מ (14-03-9266), עניין מאה אחוז גיוס והשמת כוח אדם (ע"מ-59357-11-14) ועניין ואקאנס מלונות בע"מ ואח' (ע"מ-26687-01-14)).

סנונית ראשונה לשינוי אפשרי ניתנה לפני חצי שנה בשני פסקי הדין, בעניין כלי ניקה (ע"מ-8339-01-15) ובעניין טלרן (ע"מ-49540-12-14), שם נקבע על ידי כב' השופט מגן אלטוביה, כי הגם שיש להטיל על המעסיקים של מבקשי המקלט היטל מעסיקים, הרי שלעניין נקודות הזיכוי, יש לראות במבקשי המקלט כמי שמועסקים כדין לעניין הכללים ובלשונו של בית המשפט: "בעניין קו לעובד [בג"צ 6312/10], נזכר האינטרס של "מניעת הגירת עבודה" כשיקול במניעת העסקת שוהים שהגיעו לישראל מסודן ומאריתריאה, אולם מהחלטת הממשלה כפי שנמסרה לבית המשפט בעניין קו לעובד, נראה כי שיקול זה נסוג מפני זכותם של השוהים שהגיעו לישראל מאריתריאה וסודן לעבוד לפרנסתם עד להרחקתם מישראל, ובהתאם הוחלט שלא לאכוף את איסור העסקתם של שוהים אלה. רוצה לומר, לעובדים אילו אישור דה-פקטו לעבוד בישראל. האם אישור זה הוא בבחינת "אישור על פי דין"? מדובר באישור לפני משורת הדין. קשה לקבל כי מחד המדינה

ומסלול "המפעל הטכנולוגי המועדף" בסעיף 51 כד החדש לחוק עידוד, אשר יקנה שיעורי מס מוטבים בשיעור 7.5% באזור פיתוח א' ובשיעור של 12% באזור שאינו אזור פיתוח א'.

בהתאם לסעיף 51 כד לחוק עידוד, "מפעל טכנולוגי מועדף" הינו מפעל שסך ההכנסות בשנת המס של הקבוצה עמה נמנית החברה בעלת המפעל היה נמוך מ-10 מיליארד שקלים חדשים והמפעל הינו **מפעל בר-תחרות** בהתאם לסעיף 18א(ג)(1) או (2) לחוק. בנוסף, המפעל צריך לעמוד באחת משתי החלופות הבאות: **חלופה ראשונה**: הוצאות המו"פ של החברה בעלת המפעל עמדו על לפחות 7% מסך הוצאות החברה בשלוש שנים שקדמו לשנת המס, או עלו על 75 מיליון בשנה (ואם המפעל הוקם במהלך שלוש שנות המס, האמור יחול בגין התקופה ממועד ההקמה) ובנוסף החברה בעלת מפעל שעומדת באחד או יותר מהתנאים הבאים: (1) 20% או יותר מעובדיה הם עובדים אשר מלוא שכרם שולם ונרשם בדוחות הכספיים שלה כהוצאות מחקר ופיתוח או שהיא מעסיקה 200 עובדים כאמור או יותר; (2) קרן הון סיכון, השקיעה בחברה 8 מיליון שקלים חדשים לפחות, והחברה לא שינתה את תחום עיסוקה אחרי מועד השקעה זו; (3) הכנסותיה בשלוש השנים הקודמות לשנת המס עלו ב-25% או יותר בממוצע ביחס לשנת המס שקדמה להן, ובלבד שמחזור עסקאות החברה בשנת המס ובכל אחת משלוש השנים שקדמו לה היה 10 מיליון שקלים חדשים או יותר; (4) מספר העובדים בשלוש השנים הקודמות לשנת המס גדל ב-25% או יותר בממוצע

בחלל ריק, אלא מהווה רשות מנהלית, אשר כפופה, בין במישרין ובין בעקיפין, למדיניות הממשלה והחלטותיה. אשרי המאמין!

התם מה הוא אומר?

האם מישהו "שכח" את כניסתו לתוקף של תיקון

73 לחוק עידוד?

נדמה, כי גם הבן התם, אשר מייצג במקורות השלמה וקבלת המצב כהווייתו היה תוהה אחר עצם שאלת כניסתו לתוקף של תיקון 73 לחוק עידוד השקעות הון ביחס ל"מפעל טכנולוגי מועדף", אשר הוסף במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017-2018. נזכיר, כי התיקון פורסם על רקע המלצות ארגון ה-OECD בדוח החמישי (Action Counteriting של הפרויקט ה-BEPS בדבר - Harmful Tax Practices, אשר דורשות, כי הטבות מס בגין קניין רוחני יינתנו ככלל במדינה בה פותחו, ומתוך רצון לעודד חברות בינלאומיות גדולות בתחום ההיי טק לעבור לישראל ולפתח את הקניין הרוחני שלהן בשטח ישראל.

לשם כך התיקון האמור כולל, בין היתר, הטבות מס ל - "מפעל טכנולוגי מועדף" ו"מפעל טכנולוגי מועדף מיוחד", כך שלאחר כניסתו לתוקף תיווצר מערכת הטבות מס מקבילה לחברות טכנולוגיות בחוק עידוד. קרי, מסלול "המפעל המועדף" המוכר בסעיף 51 לחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 (להלן: "חוק עידוד"), אשר מבטיח ככלל שיעורי מס מוטבים בשיעור 7.5% באזור פיתוח א' ובשיעור של 16% באזור שאינו אזור פיתוח א'.

אשר מהווה את הבסיס להכנסה הטכנולוגית המועדפת. הכנסה זו כוללת בין היתר הכנסה ממתן זכות לשימוש בנכס הלא מוחשי המוטב; הכנסה משירות המבוסס על תוכנה (SAS); הכנסה ממוצר אשר בייצורו עשה המפעל שימוש בנכס הלא מוחשי המוטב והכנסה ממוצר נלווה או תומך לתוכנת מחשב או למוצר שיוצר כאמור במפעל והמוצר קשור לנכס הבלתי מוחשי המוטב.

לכאורה, לא ניתן להתעלם מן השאלה אם היה צורך כלל ביצירת המונחים הנוספים ביחס למפעל טכנולוגי מועדף, אשר לא רק שמסרבליים את הוראות חוק עידוד, אלא גם נראה, כי אינם נושאים בשורה משמעותית ברמת שיעורי המס, לבטח ביחס לאזור פיתוח א'. ובכל זאת, הוראות תיקון 73 לחוק עידוד מחדדות סוגיות אשר עוררו שאלות במסלול המפעל המועדף, למשל ביחס לשירות המבוסס תוכנה. בנוסף, הן מאפשרות קבלת הטבות במס גם ביחס לחברות טכנולוגיה קטנות (בהעדר רף מינימום של מס' עובדים, הוצאות מ"פ וכו'), מקנות הטבות מס גם למוצרים מבוססי קניין רוחני ובאופן כללי אמורות לעודד חברות בעלות פעילות בינלאומית להגר לישראל וליהנות משיעורי מס נמוכים. אלא מאי, שסעיפי התחולה לתיקון 73 קובעים שתחילתו של סימן ב'3 לחוק עידוד, אשר מעגן את הטבות המס החדשות למפעל טכנולוגי מועדף, הינו ביום 1 בינואר 2017, ובלבד שנקבעו על ידי שר האוצר כללים לעניין ההגדרות "הכנסה טכנולוגית מועדפת" ו "רווח הון" שבסעיף 51כז(ב) לחוק עידוד 73 (להלן: "הכללים"). התיקון אמור

ביחס לשנת המס שקדמה להן, ובלבד שבשנת המס ובכל אחת משלוש השנים שקדמו לה החברה העסיקה 50 עובדים לפחות;

חלופה שנייה: החברה קיבלה אישור מהרשות הלאומית לחדשנות כי היא עומדת בתנאים של מפעל המקדם חדשנות, תוך שימוש בנכס לא מוחשי מוטב ובהתאם לתנאים שקבע המדען הראשי במשרד הכלכלה והתעשייה בהתייעצות עם המנהל הכללי של משרד האוצר ובאישור שר האוצר.

סעיף 51כד לחוק עידוד מוסיף ומגדיר "מפעל טכנולוגי מועדף מיוחד" כמפעל בו התקיימו כל התנאים האמורים ב"מפעל טכנולוגי מועדף", אך במקום תנאי למחזור המקסימלי של 10 מיליארד שקל של הקבוצה, יהיה זה מחזור מינימאלי. כלומר, סך ההכנסות של הקבוצה עמה נמנית החברה בעלת המפעל הינו 10 מיליארד שקל או יותר. במקרה זה יהיה שיעור מס החברות בשיעור מופחת של 6%. שיעור מס החברות של חברה בעלת מפעל מועדף מיוחד נותר 5% באזור פיתוח א' ו- 8% באזור אחר.

תיקון 73 לחוק עידוד מאפשר גם לחברה בעלת מפעל טכנולוגי מועדף ליהנות משיעורי מס ריווח הון מופחתים בשיעור של 12%, כאשר הנכס הבלתי מוחשי נרכש מחברה תושבת חוץ במחיר מינימאלי של 200 מיליון ₪ ונמכר לחברה קשורה זרה. שיעור מס זה יורד ל- 6% בנסיבות מיוחדות במפעל טכנולוגי מועדף מיוחד והכל בהתאם להוראות שיקבעו על ידי שר האוצר. כן כולל תיקון 73 הגדרה ל"נכס לא מוחשי מוטב" ו"להכנסה טכנולוגית",

פרסום שמם של הנישומים לכל המוקדם, רק כאשר מוגש כתב אישום, או לכל הפחות לקביעת קריטריונים ברורים לגבי מועד הפרסום והיקפו. התנהלות הרשות במקרים אלו גורמת לדעתנו פגיעה לא מידתית בזכות לפרטיות של הנישומים, מפעילה עליהם לעיתים רבות לחץ לא הוגן ומהווה ללא ספק פגיעה בזכות החפות המוקנית להם מכוח דין.

נזכיר, כי רק לפני פחות מעשור התנגדה רשות המסים לפרסום את שמותיהם של נישומים אשר הגיעו עמה להסדר של כופר (דהיינו, המרת אישום פלילי בתשלום כסף) בתואנה, כי הדבר סותר את הוראת סעיף 231(א) לפקודה, המטיל חובת סודיות על העוסקים בשומה, לאור סעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע, האוסר על מסירת מידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות (אלא כאשר הגילוי מותר על פי הדין), ולאור הוראת סעיף 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות האוסרת על גוף ציבורי למסור מידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות. הסוגיה הגיעה לפתחו של בית המשפט העליון (עע"מ 398/07), אשר קבע, כי הזכות לפרטיות של הנישומים במקרה זה נסוגה בפני זכות הציבור למידע. בית המשפט העליון תמך זאת בין היתר, בכך שיש יסוד להניח, כי ציבור הפונים לכופר עברו עבירות על חוקי המס ואין המדובר במי שבאים אל רשות המס כשידיהם צחות כשלג, כך שספק אם נישומים אלה זכאים ליהנות מאותה הגנה רחבה של פרטיות ממנה נהנים יתר אזרחי המדינה.

לחול על הכנסות ורווחים שנוצרו לאחר מועד התחילה. נכון למועד פרסום רשימה זו, טרם קבע שר האוצר את הכללים האמורים, למרות שבמקום אחר בתיקון 73 נקבע, כי כללים אלו יפורסמו על ידו עד יום 31 במרץ 2017. דומה, אפוא, כי אפילו לבן התם מהאגדה לא נותר אלא לתהות מדוע שר האוצר לא עשה שימוש בסמכותו? האם מדובר ב"שיכחה" מקרית, או שמא בעיכוב מכוון על רקע כוונה ליצור שינויים נוספים בחוק עידוד, אשר עלולים להגביר את אי הודאות שממילא קיים בחקיקת המס בישראל.

ושאינו יודע לשאול מה הוא אומר?

מה לכם ולנוהג הנפסד של רשות המסים לפרסום שמות של חשודים בעבירות מס עוד בשלב החקירה?

מעניין אם הבן הרביעי "שאינו יודע לשאול", אשר מסמל במקורות בורות ואדישות, היה נותר אדיש לנוהג הבעייתי (בלשון המעטה) שהתפתח ברשות המסים בשנים האחרונות לפרסום שמות של חשודים בעבירות מס עוד טרם הגשת כתב אישום. לעיתים בעת המעצר וטרם מיצוי החקירה בעניינם. הפרסום מתנהל באתר רשות המסים וממנו חיש קל עובר לעיתונות הכלכלית. הכול בשם מדיניות ההרתעה, אשר מנחה את הרשות ואת ראשיה. אלא שלצד שיקול זה, חשוב ככל שיהיה בהגברת גביית המס מחד ובהפחתת התמריץ להעלים מיסים מאידך, קיימים שיקולים נוספים, חשובים יותר, אשר מחייבים לדעתנו את הפסקת הנוהג לאלתר ולדחיית

הנה כי כן, חג הפסח ותורת בית הילל, מהווים הזדמנות טובה לקברניטי רשות המסים לעשות בדק בית בעניין ולקבוע מדיניות ברורה, לפיה רק במקרים חריגים שבחריגים ניתן יהיה לפרסם שמות של חשודים טרם הגשת כתב אישום בעניינם, אם בכלל. ויפה שעה אחת קודם.

חג שמח!

נשמח לסייע בשאלות והבהרות נוספות: עו"ד (רו"ח) מאורי עמפלי, עו"ד שי ארז, עו"ד אנה צברי ועו"ד רפאל בוסידאן.

הנכם מוזמנים לקרוא מאמרים ועדכונים נוספים באתר המשרד.

אין באמור ברשימה זו כדי להוות חוות דעת ו/או ייעוץ משפטי בסוגיות הנידונות ובכל אופן מומלץ להתייעץ עם מומחה מס לפני נקיטת צעדים משפטיים ו/או אחרים המסתמכים על רשימה זו.

עיננו הרואות אפוא, כי רשות המסים עשתה כברת דרך ארוכה לרעת הנישומים ממתן פסק הדין, כך שעתה היא נוטלת לעצמה את הדרור לפרסם שמות חשודים עוד טרם הסתיימה החקירה וטרם התגבשו מסקנות בעניינם, תוך פגיעה משוועת בזכותם לפרטיות ובשמם הטוב.

הדבר מקבל משנה תוקף, היות ולמיטב ידיעתנו אין לרשות כל נוהל מסודר, אשר מנחה באילו מקרים היא רשאית לנקוט בפרסום מוקדם של שם הנישום ועניינו עוד בשלב החקירה. לצערנו, נוכחנו לדעת, כי ביותר מתיק אחד אשר זכה לתהודה גדולה בתקשורת עם מעצר החשודים, המשך ההתנהלות התיק, חבות המס במישור האזרחי וחומרת העבירות במישור הפלילי לא הצדיקה בעליל את הפגיעה בשמם הטוב של הנישומים בתחילת החקירה והיותה למעשה אפליה פסולה שלהם ביחס לציבור הנישומים. לא בכדי, רק לאחרונה, ציינה בכירה שעזבה לא מכבר את רשות המסים, כי לעיתים היד ברשות קלה על ההדק בפרסום חקירות.

לעיתים נישומים אלו חשופים כבר בתחילת הדרך לשומה שיוצאת באמצעות סעיף 194 לפקודה, אשר היה שמור בעבר רק לגביית מס במקרים מיוחדים והפך לאחרונה גם הוא לכלי שימושי בידי חלק מפקידי השומה. סעיף זה מאפשר הוצאת שומה על סמך חקירות תחת אזהרה, ללא הליך מנהלי (שלב א') מסודר וגם הטלת עיקול כספי על נישומים, כאשר יש חשש, כי לא ניתן יהיה לגבות את המס בשלב מאוחר יותר.